

LANDSBYGD.FI

Hur skall man rengöra och desinficera djurstallet och dess bås?

Gun Wirtanen, Hannele Suvanto
Marja Kallioniemi & Jarkko Niemi

Webbinarium 20 augusti 2019

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

LANDSBYGD.FI

HELSINGFORS UNIVERSITET
RURALIA-INSTITUTET

SeAMK

Luke
NATURRESURSSINSTITUTET

Kort om EläinBioTurva-projektet

- Målet är att förbättra hanteringen av djursjukdomssituationen i nöt-, gris- och fjäderfågårdar och via det få fram en mera konkurrenskraftig produktion. Målet är att ge uppdaterad information om sjukdomsskyddet i Södra och Mellersta Österbotten samt Österbotten på finska och svenska.
- Information om projektet finns på hemsidan www.luke.fi/biosecurity
 - Vägledande videon om smittoskydd
 - Biosäkerhetsträffar (träffar med sakkunniga)
 - Seminarier, webinarier och små grupper
 - Handbok inom smittoskydd. Handboken publiceras också i pdf-format.
 - Animation för planering av gårdens trafik
 - Finansiering: Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020
- Genomfört av: Naturresursinstitutet & Helsingfors universitet
Ruralia-institutet

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

DJURHÄLSAN ÄR EN HELHET:

1. Djurtransporter
2. Foder
3. Person- och fordonstrafik
4. Internationella kontakter
5. Övriga husdjur och skadedjur
6. Avbryt infektionskedjan, sänk infektionstrycket
7. Höj djurens motståndskraft
8. Sjukdomsövervakning
9. Planerad hälsovård
10. Inställning, motivation & samarbete

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/tyotavoilla-tulosta-maitotiloille>

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinallalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

1) Mekanisk rengöring

- **Ta bort lös smuts** såsom gödsel och foderrester på ett **torrt sätt** t.ex. med en gödselspade eller en skrapa.
- **Lösgör** vid behov **båsstrukturer som kan demonteras**, så att den torra rengöringen blir så enkel som möjligt.

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

2) Rengöring

- Fukta de djurutrymmen som skall tvättas med alkaliskt skumrengöringsmedel. **Det alkalina rengöringsmedlet bryter ner smutsen**, som förs bort med tvättvattnet till avloppet.
 - » i det fall, att tvättmedlet innehåller **desinficerande komponenter**, avdödas inte mikroberna på de smutsiga ytorna utan **desinficeringskraften går till rengöring**
 - » **låt inte tvättmedlet torka in** på ytorna som skall tvättas
- **Applicera tvättmedelsskummet** på ytor som ska tvättas, t.ex. med skumdysan, som hör till lågtrycksapparaten.
- **Tvätta ytorna uppifrån nedåt** och från väggen mot golvbrunnen.

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Tvätta först båsens övre del.
Fortsätt sedan med golvytan i en front bort
från utfodringslinjen.

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/tyotavoilla-tulosta-maitotiloille>

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/tyotavoilla-tulosta-maitotiloille>

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

2) Rengöring

- Använd lågtryck, eftersom högtryck söndrar t.ex. porösa betongytor. Dessutom uppkommer det aerosoler med vilka sjukdomar kan spridas t.ex. till djurskötarna, speciellt om ordentliga andningsskydd inte används.
- Blöt/fukta föremålet som ska rengöras, blötläggning lösgör lättare ingrodd smuts. Upprepa behandling vid behov.
- Tvätta de lösgjorda delar separat.
- Skölj med rent vatten före nästa steg

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

LANDSBYGD.FI

HELSINGFORS UNIVERSITET
RURALIA-INSTITUTET

SeAMK

Luke
NATURRESURSSINSTITUTET

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

3) Torkning

- **Låt ytorna torka** ordentligt före desinfektionen.
- **Torra ytor ger bättre resultat**, eftersom desinfektionsmedel både som torrt och i lösning absorberas bättre i ytornas porer.
- **Desinfektionsmedlet avdödar de på torra ytor kvarvarande mikrober mera effektivt** och dessutom leder **fukt på ytor till tillväxt**.
- **Använd ett desinfektionsmedel som är effektivt mot de mikrober som finns i djurstallet.**

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Låt torka ordentligt efter rengöringen.
Desinficeringsmedlet absorberas ordentligt enbart på torra ytor.

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

4) Desinficering

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

4) Desinficering

- Välj **desinfektionsmedlet enligt vad ytmaterialet tål** och de mikrober som skall avdödas.
- **Späd & dosera desinfektionsmedlet enligt bruksanvisningen.**
- Följ de angivna **säkerhetsanvisningarna.**
- **Skölj känsliga aluminium-, mässings- och gjutjärnsytor med mycket vatten omedelbart efter desinfektion.**
- Lämpliga desinficeringsmedel i djurstall är bl.a. det **sura medlet Virkon S** samt **alkoholbaserade preparat** (i kalla utrymmen)

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

LANDSBYGD.FI

HELSINGFORS UNIVERSITET
RURALIA-INSTITUTET

SeAMK

Luke
NATURRESURSIINSTITUTET

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

5) Övrigt

- **Håll stövlarna och skyddskläderna rena.**
Smutsiga stövlar sprider mikrober.
- Tvätta händerna ofta.
- **Tvätta verktygen väl:** spadar, skrapor, grepar osv.
- **Håll utrustning du använder vid rengöring ren!**
- Använd **nya, rena rengöringslösningar!**
- Använd alltid, då det är möjligt, **varmt vatten vid tvätt av kärl.**

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Rengöring och desinfektion av djurstallet –

5) Övrigt

- **Använd lågtryck**, aerosoler (fina droppar) sprider mikrober till redan rengjorda ytor, mikroberna stannar länge kvar i luften.
- **Låt utrymmet torka!**
- **Vidta åtgärder** i det fall att eget folk / anställda inte jobbar med rätta metoder!

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Med effektiv rengöring och desinfektion förebyggs spridning / elimineras patogenerna

Avskiljning

- Förhindrar spridning av patogener vid gårdsgränsen med hinder
- Se till att djur / material är rena, underhåll hygien och använd skyddsutrustning ...

Rengöring

- Rengör utrymmen, både strömmar med anländande och utgående material t.ex. gödsel och smuts

Desinficering

- En effektiv desinficering tar kål på sjukdomsalstrare.
- Desinficeringen är effektiv endast i det fall att rengöringen – både torr och våt – har gjorts noggrant. **Först rengör man och därefter desinficerar man.**

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

SeAMK

Du kan själv påverka smittoskyddet!

Motivation, attityder, kunskap och färdighet!

Se även ETT:s anvisningar:

<https://ett.fi/sv/sisalto/smittskydd-p%C3%A5-g%C3%A5rdsniv%C3%A5>

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

LANDSBYGD.FI

Till slut tar vi oss en titt på en video ”Rengöring av bås” som är gjord i samarbete mellan HU Ruralia-institutet och Sedu

<https://www.helsinki.fi/en/unitube/video/19c45f1e-7689-444c-a8b9-a0fee6f01cab>

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

LANDSBYGD.FI

HELSINKIUNIVERSITETI
RURALIA-INSTITUTET

SeAMK

Luke
NATURRESURSIINSTITUTET

Tack för att Du lyssnade!

Projektet Konkurrenskraft genom biosäkerhet inom djurproduktionen
(Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SeAMK

